

YENİ SURIYE SİSTEMİNDE MASKELİ YÜZLER

Alevi ve Dürzilere yönelik katliam ve
şiddet politikaları

Suriye farklı halklardan oluşan bir mozaik coğrafyadır. Sadece 20 farklı dini grup Suriye topraklarında yaşamaya devam ederken, Araplar, Kürtler, Dürziler ve Alevilerin yanı sıra Süryaniler, Türkmenler, Kafkaslar, Ezidiler, Ermeniler ve Yahudiler gibi daha küçük sayılarda birçok farklı etnik grup, inançlardan halklar bulunmaktadır. Suriye'nin bir bakımdan özünü oluşturan bu zenginlik bugün giderek daha fazla bir tehditle karşı karşıyadır.

27 Aralık 2024 tarihinde Hey'et Tahrir el-Şam (HTŞ), lideri Ahmed Hüseyin el-Şaraa ile birlikte Esad rejimini birkaç gün içinde devirdi. Kısa bir süre için, Esad ailesinin saltanatının sona ermesinin Suriye'nin siyasi sistemini farklı ulusların zenginliklerinin hakkını verecek daha demokratik bir sisteme dönüştüreceğine dair bir umut vardı. Çeşitlilik içinde birleşmiş, tüm halklara özerklik tanıyan bir Suriye fikri birçok ulusal grup ve hareket tarafından desteklendi ve teşvik edildi. Bu yönde atılan adımlardan biri, Mart 2025'te Ahmed al-Sharaa ve QSD genel komutanı Mazlum Abdi arasında yapılan ve dini ve etnik kökenlerine bakılmaksızın tüm Suriyelilerin siyasi süreçte ve tüm devlet kurumlarında temsil ve katılım haklarının belirtildiği bir anlaşmayla atıldı.

Daha önce El Şaraa tarafından verilen kapsayıcılık ve hoşgörü mesajlarına rağmen, yeni rejim gerçek zihniyetini gizleyemedi. HTŞ daha önce 2017'den beri kalesi olan İdlib vilayetinde "Suriye Kurtuluş Hükümeti" adı altında fiili bir cihatçı totaliter rejim kurmuştu. En son 13 Mart 2025'te ilk anayasa taslağının hazırlanmasıyla birlikte, yeni yöneticilerin farklı bir Suriye ile ilgilenmedikleri, ideolojik çizgilerine bağlı kaldıkları ortaya çıktı. 'Tek ülke, tek dil, tek millet' ulus-devlet doktrinini sürdürmekle kalmayıp, milliyetçi ve otoriter doğasını cihatçı fikirlerle güçlendirdiler. 'Suriye Arap Cumhuriyeti' tanımı yürürlükte kalacak ve Arapça tek resmi dil olacaktır. Ayrıca sadece bir Müslüman devlet başkanı olarak kabul edilebilecektir. Din özgürlüğü teyit edilmiştir, ancak sadece semavi dinler olan Hristiyanlık, İslam ve Musevilik korunmaktadır. Esad rejiminde kanunlar tüm dinlerin kuralları ile uygulanırken, yeni hükümette şeriat yasaları sadece İslam dini esas alınmıştır.

Sonu görünmeyen geçiş hükümeti sırasında yürütme yetkisini sadece kendi kendini atayan başkan kullanacaktır. Mevcut anayasa taslağında kadın hakları ve özerk meşru müdafaa tamamen eksiktir.

2019, İdlib vilayetinde kocasının Heyet Tahrir Şam'ın kontrolü altındaki bir hapishaneden çıkarılmasını talep eden kadın.

- Aralık 2024: HTŞ, Muhammed El Beşir'in başbakan olduğu "Suriye Bekçi Hükümeti"ni ilan etti. Kendisi daha önce İdlib'deki 'Suriye Kurtuluş Hükümeti'nin başbakanıydı.
- 29 Ocak 2025: El Şaraa fiili lider olarak görev yaptıktan sonra kendisini Suriye Devlet Başkanı ilan eder ve HTŞ'yi fesheder. Milislerinin yanı sıra Suriye Milli Ordusu'nun (SMO) bir kısmı Suriye güvenlik güçlerine katıldı.
- 13 Mart: Beş yıllık bir geçiş dönemini öngören geçici anayasa imzalandı.
- 29 Mart: El Şaraa yeni geçiş hükümetini ilan etti

Al-Sharaa ve Anas Khatatb, her ikisi de El Nusra Cephesi'nin (El Kaide'nin Suriye kolu) kurucuları. Khatatb HTŞ'de de öncü bir rol üstlendi ve şu anda İçişleri Bakanı.

etse de yeni rejimin zihniyetinin değişmediğini göstermektedir. Türkiye destekli SMO'ya bağlı bir milisin lideri olan Ahmed İhsan Feyyad El-Hayes, Efrin ve Ezidi halkına karşı savaş suçu işlemiştir. Ayrıca Suriye'nin Geleceği Partisi Genel Sekreteri Hevrîn Xelef'in vahşice katledilmesinde de yer almıştır. Birimin başındaki böyle bir adam yeni rejimin gerçek yüzünü çok daha açık bir şekilde göstermektedir.

Her şeyden önce, Şam'daki güçler en çok Suriye'nin demokratik güçlerinin örgütlenmesinden korktuğu için farklı ulusal gruplar arasında bir işbirliğini engellemeye çalışmaktadırlar. Yeni rejimin temsilcilerinin kıyafetleri ve kullandıkları dil değişmiş olabilir ancak performanslarının ardındaki zihniyet hala kan dökme ve şeriat hukukuna dayalı cihatçı bir zihniyettir. Bu durum, Şam'daki gece kulüplerine yapılan saldırılar gibi sözde 'Batılı yaşam tarzına' yönelik kartansaldırırlardayada şeriat hayatını yaymak için gönderilen tamamen peçeli kadınların sayısındaki artışta görünür hale gelmektedir. Hükümet genel olarak cihatçı gruplar ve hareketler için zemini güçlendirmektedir.

Kadınların elini bile sıkmayan bir hükümet, kadın haklarını nasıl dikkate alabilir? Yeni oluşturulan Kadın İşleri Ofisi'nin başkanı Ayşe el-Dıbis, kadınların ev kadını olarak modern rolünde ısrar ederse, kadınların doğal liderliği nasıl gelişebilir? Tarihleri silinirken - Kraliçe Zenobiya'nın mirasının okul müfredatından çıkarılması gibi - kadınların gerçek güçlerini bulmaları nasıl beklenir? Toplumu yok etmek ve zayıflatmak için kadınları siyasi katılımın dışında tutmak gerekir. Kadınları dışlamak ve azınlıkları katletmek, özgür ve çeşitli bir yaşamı yok etmeye yönelik genel gündemin bir parçasıdır.

Kimileri Dürzi ve Alevilere yönelik saldırıların istisna olduğunu ya da milisler arasındaki 'kötü adamlar' olduğunu düşünebilir. Ancak Şam'ın resmi politikaları ve azınlıklara yönelik saldırılar aynı hedefe giden iki yöntemdir: "eski" cihatçı milislerin tek liderliği altında homojen bir devlet.

Tüm bunların merkezinde, El Şaraa'nın dünya çapında hükümetler tarafından desteklenen Suriye devletinin ve halkının tamamını temsil ettiği iddiası yer almaktadır. El Şaraa ve milisleri, müttefiklerini Suriye devleti adına inşa ettikleri sistemin askeri ve siyasi yapılarına dahil ederek ve Suriye'nin zenginliğine adalet getiren demokratik bir sistem isteyenlerle savaşarak var olan konumunu sağlamlaştırmaya çabası içerisindedir.

'Geçiş Hükümeti'nin resmi yüzü. Bakanlardan en az yedisi daha önce El Nusra, HTŞ ve onların İdlib'deki şeriat otoritesinde üst düzey görevlerde bulunmuştur.

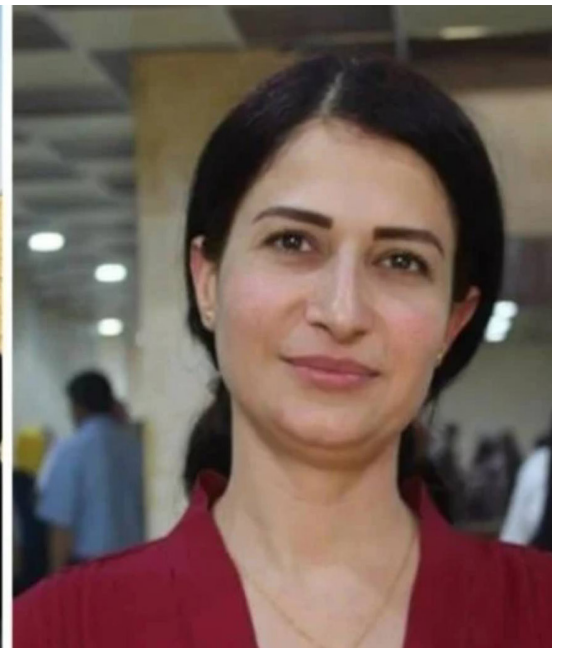

Yeni rejimdeki katiller

Üst: Derezor Medya Müdürlüğü Dijital Medya Departmanı Direktörü eski milis üyesi Haris el-Ribah; Hevrin Xelef katledilirken bu katliamı kaydetmiştir.

Solda: Hevrin Xelef'in kurşunlanmış arabası. 12 Ekim 2019'da M4 otoyolunda Ahrar El Şarkiye milisleri arabaya ateş ederek sürücüyü ve daha sonra Hevrin Xelef'i katletti.

Soldan sağa:
"Abu Hatem Şakra" olarak bilinen Ahmad Ihsan Fayyad Al-Haye, Suriye'nin Geleceği Partisi Genel Sekreteri Hevrin Xelef ve şoförünün katledilmesinden sorumlu birinci kişi.

Suriye'nin kıyı bölgesi olan Lazkiye ve Tartus vilayetleri Alevi nüfusun çoğunlukta olduğu yerlerdir ve tarihsel olarak Esad rejiminin de kalesi olmuştur. 06.03.2025 tarihinde Esad yanlısı güçler Suriye Geçiş Hükümeti güvenlik güçlerine saldırdığında, bu saldırıları takip eden haftalarda binlerce Alevi sivil katletmek için bahane olarak kullanıldı. Rapor edilmeyen rakamlar muhtemelen çok daha yüksek olmakla birlikte, Suriye İnsan Hakları Gözlemevi sadece 06.03.2025-27.03.2025 tarihleri arasında 1.659

sivil ve her iki taraftan savaşçılar arasında 532 kayıp olduğunu bildirmiştir. Sahadaki insanlardan keyfi tutuklamalar, yargısız infazlar, tüm ailelere yönelik baskınlar rapor edildi. Ayrıca BM, şiddet nedeniyle yaklaşık 51.000 kişinin yerinden edildiğini ve bunların 30.000'inin Lübnan'a geçtiğini açıklamıştır. Al-Shara ilk olarak 7 Mart'ta "affetme zamanının bittiğini" ve "arınma aşamasının" başladığını ilan etti. Uluslararası kınamaların ardından, failerin soruşturulması ve adalet önüne çıkarılması için özel bir komisyon kurulduğunu duyurdu. RIC (Rojava Enformasyon Merkezi)ne göre "komisyonun çalışmalarının güvenilirliği tartışmalıdır çünkü komisyon faillerle bağlantılı olan yeni yetkililer tarafından atanmıştır.

Alevi ve Dürzilere yönelik saldırılar

Kısa bir süre sonra, 28 Nisan'da Suriye'nin güneyindeki Suweyda vilayetinde milislerin provokatif bir videoyu bahane ederek Dürzi toplumuna saldırmasıyla çatışmalar patlak verdi. Hükümet "yasadışı gruplara" karşılık verdiğini bildirirken, sahadaki Dürzi topluluğundan gelen raporlar baskın ve yağmanın yanı sıra sivillerin katledildiğini açıkladı. En az 10 sivilin yanı sıra 35 Dürzi savaşçısı ve hükümete bağlı güvenlik güçleri ile müttefik milislerinin 30 üyesinin öldürüldüğü bildirildi. Dürziler kendi silahlı savunma

milislerine sahip oldukları için kendilerini savunmaya çalıştılar.

Suriye'nin dört bir yanında şiddet devam ederken, kadın ve çocukların kaybolduğu ve kaçırıldığı haberleri de gelmektedir. Mart ayında kıyı bölgesinden görgü tanıkları 100'den fazla kişinin, özellikle de Alevi kadın ve çocukların kaçırıldığını iddia etmişlerdir. Mayıs ayında İdlib'de 50'den fazla Alevi kadının kaçırıldığı ve köleleştirildiği/ 'satıldığı' bildirilmiştir. Kadınlar ortadan kaybolmaktadır. Kaybolan ve iki hafta sonra yeni rejimin polisi ve bir erkekle birlikte geri dönen ve onunla evlenmek için gönüllü olarak ayrıldığını iddia eden bir kadın bu vakalardan biridir. Daha önce örtünmeyen bir kadın Afgan kıyafetleri içinde örtülü ve ellerinde damga izleriyle geri döndü.

Lazkiye vilayetinde oğullarının cesetlerinin yanında duran Zerka isimli bir kadına silahlı adamlar tarafından tüm Alevileri öldürecekleri söyleniyor, tarih 13.03.2025.

Yüzlerce Alevinin kaçtığı Suriye'deki Hmeymim hava üssünün uydu görüntüsü. Fotoğraf Maxar Technologies tarafından çekilmiştir.

Üstte:

Lazkiye vilayetine bağlı Sanobar köyünde iki toplu mezara gömülmüş 29 Alevi cesedini gösteren 15 Mart 2025 tarihli uydu görüntüsü. Maxar Technologies'den alınan görüntü CNN'den bir ekip tarafından çapraz kontrole tabi tutulmuş ve bunun birkaç örnekten biri olduğu rapor edilmiştir.

Sağdaki:

Şam'daki Al-Karawan gece kulübüne 5 Mayıs 2025 tarihinde düzenlenen ve gece kulübünde çalışan bir kadının öldürüldüğü saldırı. Bu olay, birkaç gün önce Layila al-Sharq gece kulübüne düzenlenen bir başka saldırıyı takip etmiştir.

Sol:

Humus yakınlarındaki Tal Khalak'tan genç Alevi kadın Mira Jalal Thabet (22) 2 hafta boyunca ortadan kayboldu. Geri döndüğünde Afgan kıyafetleri içinde peçeliydi ve elinde dağlama izleri vardı. Bir erkek ve polis güçleri eşliğinde geldi. Kendi isteğiyle evlendiğini ve tekrar ayrıldığını belirtti. 09.05.2025

Üstte:
1 Mayıs 2025 tarihinde Şam yakınlarındaki Eşrefiyat Sahnayada Dürzilere yönelik mezhep çatışmalarının ardından bir çocuk tahrip olmuş bir arabaya bakıyor.

Sol:
Nisan ayı sonunda katledilen yedi Dürzi'nin cenaze töreni

Aleviler kimdir?

Alevi halkı çeşitli ulus devletlere dağılmış durumdadır. Suriye’de nüfusun yaklaşık yüzde 10-12’sini, yani yaklaşık 3 - 3,5 milyon kişiyi oluşturmaktadırlar. Ağırlıklı olarak kıyı illeri Lazkiye ve Tartus’ta, Hama ve Humus’un kırsal bölgelerinde, İdlib’in batı kesiminde ve çok daha az oranda da Şam ve Halep’te yaşamaktadırlar. Alevi halkı, Şii İslam’dan önemli ölçüde farklılaşmış olsalar da Şii İslam’ın bir parçasıdır. İnançlarını kamusal alanda uygulamayan kapalı bir topluluktur. Bir azınlık olarak sürekli zulme maruz kalmışlar ve bu da onları oldukça marjinal ve yoksul bırakmıştır. Baas rejimi ve dolayısıyla kendileri de Alevi olan Esad ailesinin yönetimi altında durumlarında pek bir değişiklik olmadı. Ancak bu durum, Alevi bir aile tarafından yönetilen Suriye’nin Sünni çoğunluğu arasındaki gerilimi arttırdı. Despotik rejimde, geniş aile üyelerine iktidar pozisyonları verildi ve son yıllarda rejim askeri gücünü Alevilere dayandırmaya çalıştı. Ancak Aleviler genel olarak marjinalleştirilmiş ve ihmal edilmiş bir topluluk olarak kalmış, özerklik arayışında olan bir halk olarak örgütlenmeyi başaramamıştır.

Suriye İslami Alevi Konseyi 24 Şubat 2025 tarihinde protesto gösterileri düzenledi.

Suveyda askeri konseyi 24 Şubat 2025 tarihinde 160’tan fazla silahlı grubun 62’sinin birleştiğini açıkladı.

Dürziler kimdir?

Dürzi halkının çoğunluğu (500,000-700,000 kişi) Suriye’de yaşamaktadır. Çoğunlukla Süveyda ve Dera’d (Cebel ad-Duruz) ve İsrail sınırına yakın bölgelerde yaşamaktadırlar. Dürzilerin kökeni hakkında çeşitli spekülasyonlar ve hikayeler vardır. Dürziler bir Arap halkıdır ve Şii İslam’ın bir parçası olarak kabul edilirler, ancak yorumları genellikle o kadar farklıdır ki bazen İslam’ın bir parçası olmaktan ziyade ayrı bir din olarak anılırlar. Dini inançlarını gizli tutma ve kısmen kendilerini korumak için içe dönük bir topluluk yapısını sürdürme eğilimindedirler.

Tarihleri zulüm ve direnişle doludur. Savaşçı bir halk olarak bilinirler. “Bayraklarını nadiren kaldırırlar ama kaldırdıklarında da bunu güçlü bir duruşla yaparlar” denir. Osmanlı İmparatorluğu’nun yönetimine, Fransız işgaline ve Baas rejimine karşı Arap silahlı kuvvetleriyle birlikte direnmişlerdir. 1918’den itibaren bağımsızlıklarını elde ettiler ve 1921’de Süveyda Eyaleti’ni kurdular ve daha sonra Cebel ad-Duruz Emirliği’ne dönüştüler. Suriye’nin 1936’da bağımsızlığını kazanmasının ardından Dürziler Suriye devletine dahil edildi, ancak bu onların isteklerine son vermedi. Baas rejiminin yıkılmasının ardından HTŞ’nin yönetimine boyun eğmeyi reddettiler ve özerklik taleplerini bir kez daha yinelediler.

Suriye'deki son gelişmeler ışığında, özellikle de Heyet Tahrir el-Şam'ın (HTŞ) iktidarı ele geçirmesi ve Baasçı Suriye rejiminin devrilmesinin ardından, Suriye'deki çatışmanın daha da derinleştiğini ve yaygın bir kaosa dönüştüğünü gözlemliyoruz. Bu cihatçı rejim ve onun aşırılıkçı ideolojisi, Suriye'nin kıyı bölgelerindeki halkımıza karşı katliamlar ve soykırım eylemleri gerçekleştirmiştir. Bugün de aynı baskıcı gücün Dürzi toplumumuza karşı aynı vahşetle acımasız saldırılar düzenlediğine tanık oluyoruz.

Oysa Dürzi halkımız, Suriye toplumunun diğer tüm bileşenleri gibi kadim ve onurlu bir topluluğu temsil etmektedir ve uzun süredir özgürlük ve bağımsızlıkları için mücadele etmektedir. Otoriter ve baskıcı zihniyetiyle HTŞ, Aleviler ve Dürziler gibi bu toprakların köklü halklarına boyun eğdirmeye çalışmakta, kasıtlı olarak mezhep çatışması tohumları ekmekte ve bölgedeki farklı topluluklar arasındaki gerilimleri körüklemektedir. Bunu yaparak, meşhur "böl ve yönet" stratejisi doğrultusunda bu bölünmelerden faydalanmayı amaçlıyorlar.

Son dönemde yaşanan olaylar, bu cihatçı ideolojinin sadece Suriye halkları için değil, özellikle de kadınlar için yarattığı büyük tehlikeyi daha da açığa çıkarmıştır. Halkların ve inançların zengin çeşitliliğini reddeden bir rejim, Suriye'de yönetim için asla bir model olamaz. Tarihsel olarak Suriye, farklı toplulukların aynı topraklarda bir arada yaşadığı bir vatan olmuştur. Bu çeşitlilik asla soykırım ya da zulüm için bir bahane olmamalı; aksine düşünce, ifade ve bir arada yaşama özgürlüğü için bir kaynak olmalıdır.

Gerçekte Suriye, uzun süreli ve kanlı bir savaşın tarifsiz dehşetine maruz kalmıştır. Bu bölgenin halkları bu yıkımdan yorgun düşmüş ve kendi topraklarında özgürce ve onurlu bir şekilde yaşamayı arzulamaktadır. Ancak cihatçı zihniyet Suriye'nin toplumsal mozağini kategorik olarak reddetmekte, dolayısıyla demokratik ve çoğulcu bir Suriye'nin yeniden inşasına giden yolu tıkamaktadır. Dahası, ataerkil ve otoriter yönetimin hakim olduğu bir sistemde demokrasinin kök salması mümkün değildir. Suriye'yi adil ve barışçıl bir geleceğe taşıyabilecek model, tüm toplulukların kimliklerini ifade edebildikleri, uyum ve karşılıklı saygı içinde özgürce yaşayabildikleri Kuzey ve Doğu Suriye (Rojava) gerçekliğinde başarılarına şimdiden tanık olunan Demokratik Ulus modelidir.

Kadın Koruma Birlikleri (YPJ) olarak, Suriye'nin toplumsal dokusunun ayrılmaz bir parçası olan Dürzi ve Alevi halklarımıza karşı işlenen bu terör suçlarını şiddetle kınıyoruz. İnsani değerleri hedef alan ve Suriye toplumunun birliğini tehdit eden her türlü sistematik terörist saldırıya karşı kararlılıkla duruyoruz. Öz savunmanın, özgür ve demokratik bir toplum inşa etmenin birincil ve vazgeçilmez teminatı olduğuna inanıyoruz. Suriye'yi bu kritik dönemden geçirecek, bölgeyi istikrar ve güvenliğe doğru yönlendirecek vizyon ve güce sadece kadınların sahip olduğunu teyit ediyoruz. Aynı zamanda, egemen, şiddet yanlısı, ataerkil zihniyete doğrudan karşı duran bir bilinç olan kadınların etik ve estetik bilincinin rehberliğinde demokratik ve güvenli bir gelecek Suriye'si inşa edebiliriz.

Bu temelde, tüm halkları, özellikle de kadınları, kendi haklarını ve tüm toplulukların haklarını korumak için bir araç olarak öz savunma ilkesini benimsemeye çağırıyoruz; çünkü öz savunma her halk için doğal ve meşru bir haktır. Bölgenin ve dünyanın dört bir yanındaki kadınlar halklarına karşı tarihi sorumluluklarını yerine getirmeli ve hep birlikte birlik ve örgütlülüğü güçlendirmek için mücadelemizi yükseltmeliyiz.

Kolektif mücadele ve ortak bilinç yoluyla özgür ve onurlu bir yaşam inşa etme kararlılığımızı bir kez daha teyit ediyoruz. Suriye için tek geçerli çözümün, kadınların örgütlü iradesi ve liderliğiyle şekillenen katılımcı bir toplumun kurulmasında yattığını ilan ediyoruz. Suriye halkına karşı işlenen katliamlar karşısında en büyük direniş eylemimiz, bilinçli ve örgütlü bir kararlılıkla meşru müdafaa misyonunu sahiplenmek ve tüm halkları ve kadınları barış, onur ve özgürlük içinde kucaklayan demokratik bir Suriye'yi gerçekleştirmek olacaktır.

Kadın Koruma Birlikleri (YPJ) Genel Komutanlığı
04.05.2025

“Kimliklere, kimliklerin özgürce ifade edilmesine ve demokratik örgütlenmelerine ve her bir kesimin dayandığı sosyo-ekonomik ve siyasi yapılara gerçek anlamda saygı gösterilmesi ancak gerçek anlamda demokratik bir toplum ve siyasi çerçeve içerisinde gerçekleşebilir.”

Abdullah Öcalan
Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı (2025)

YPJ Bilgi ve Belgelendirme Ofisi

Site: www.ypj-info.org

Email: contact@ypj-info.org

Twitter: [@ypj_enformasyon](https://twitter.com/ypj_enformasyon)

Telegram: t.me/YpjEnformasyon